

КОЛЕЖ ПО ТУРИЗЪМ - БЛАГОЕВГРАД

КАТЕДРА „ТУРИЗЪМ“

Утвърждавам,

Ректор:

С. Кирова
/ДОЦ. Д-Р СТОЯН КИРОВ/

УЧЕБНА ПРОГРАМА

По дисциплината:	ТУРИСТИЧЕСКА АНИМАЦИЯ И ЕКСКУРЗОВОДНАТА ДЕЙНОСТ	
Включена като	ИЗБИРАЕМА ДИСЦИПЛИНА	УЧЕБНА
В учебния план на специалност:	ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИСТИЧЕСКОТО ОБСЛУЖВАНЕ	
Професионално направление:	ТУРИЗЪМ	
Образователно-квалификационна степен:	ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР	
Срок на обучение	ШЕСТ СЕМЕСТЪРА	
Форма на обучение	РЕДОВНА	
Катедра, осигуряваща обучението:	ТУРИЗЪМ	

БЛАГОЕВГРАД

2022

I. ИЗВАДКА ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	II	2	30	3	
а) лекции	II	2	30		
б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост	II		60		
Крайно оценяване	II				Писмен изпит

АНОТАЦИЯ

Учебната програма по дисциплина “Туристическа анимация и екскурзоводска дейност” е предназначена за студенти в Колежа по туризъм. Туристическата анимация е колкото теория, толкова и практика. Тя е дейност на свободното време, начин на действие, стремеж към инициативи по време на отпуск. Анимацията е програмата по която хората действат по време на отпуск. Тя е и въздействие, което се постига чрез инициативите по време на отпуск съвместно с действията на аниматора.

Теорията на екскурзоводското обслужване дава възможност да се приложат знанията по история, културология, природа, география и най важното е да се формира любов към професията и хората – студенти. Екскурзоводството дава ключови познания за висота в туристическото обслужване и професионални качества на туристическия продукт.

Целта на обучението е студентите да овладеят знания и умения за дейността Туристическа анимация и екскурзоводство, които задоволяват човешки потребности и интереси. Познанията за специфичната технология на екскурзоводството ще даде възможност на учащите се да овладеят знания и практически умения като организатори и ръководители. Тези дейности обогатяват познанията на туристите и способстват за доброто и смислено съдържание на времето за отпих и развлечения.

Задачи: Поставените цели се осъществяват чрез:

1. Съвременни методи на преподаване и ресурсно осигуряване на лекциите; за да се дадат необходимите теоретични и практически знания на обучаемите в областта на туристическите дейности
2. Да ги запознае с по-важните географски и културно-исторически забележителности в страната с методите и начините за организиране на екскурзии при отделните видове туризъм
3. Да се запознаят с правата и задълженията на екскурзовода при организиране на туристически мероприятия
4. Да придобият практически знания за етапите при провеждането на екскурзии и тяхното реализиране в реална обстановка.

II ЦЕЛИ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

ПРЕДВАРИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

Студентите трябва да знаят или да могат на базата на усвоения материал по отделни дисциплини взети преди това да общуват с нови непознати хора и с деца; да бъдат инициативни; да печелят доверието и симпатията на хората; бързо да се ориентират в непозната среда; да владеят поне два чужди езика; да бъдат сръчни; да притежават художествен усет и да рисуват; да упражняват някакъв вид спорт и да умеят да работят в екип.

Организация на обучението по дисциплината "Туристическа анимация и екскурзоводска дейност"

Анимацията е сравнително нова дейност развивана от туристическите фирми и предприятия. Специалистите работещи в тях трябва да владеят системата от методи, с които се стимулира интеграцията на членовете на туристическата общност и участието им в колективния живот. В теоретичната част на лекциите студентите чрез беседа трябва да се запознаят с основните насоки в управлението на дейността на фирмата, по-конкретно в областта на екскурзоводството и анимацията. Обхванати са функциите, методите, стилът на управление, процесът на вземане на решения и фирмената култура.

Бъдещият екскурзовод като тип мениджър трябва да изучи основите на ръководната дейност в отрасъла Туризм, за да може да ги прилага в работата си с туристите.

1) Методи на преподаване, информационно и ресурсно осигуряване на семинарните занятия по дисциплината „Туристическа анимация и екскурзоводска дейност“

В практическата част от семинарните занятия студентите трябва да умеят и да импровизират на място с ролята на екскурзовода и екскурзоводското обслужване при различните форми на пътувания на туристите. Аниматорът трябва да може да показва практически умения в общуването с туристите, да доказва личностни качества при организирането на анимационни прояви с младежи и деца и да притежава знания за разработване на анимационни програми.

Оценяването на студентите за постигнатите резултати в процеса на обучение е съобразено с изискванията на Наредба №21/30.09.2004 г. На МОН за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити. Общият брой кредити по дисциплината е 4.

1. Оценяване на знанията на студентите

Дисциплината завършва с изпит в края на II-ти семестър. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове. В курса на обучение по дисциплината включва:

провеждане на входящ текущ контрол на всяко практическо занятие. Текущият контрол изгражда в студентите отговорност към поставените задачи, самодисциплина, системност в предварителната подготовка, изгражда навици за оптимизиране на времето, развива логическото мислене, умения за селектиране и анализиране на информация,

придобита от различни информационни източници. Текущият контрол се осъществява чрез:

- ✓ Устна дискусия, изразяване на собствени аргументирани становища, касаещи третираната тема в семинарните занятия;
- ✓ Устно представяне и защита на тезите, заложи в зададената писмена разработка;
- ✓ Проверка на усвоените знания чрез решаване на тестове върху преподадения материал;
- ✓ Умение за представяне и успешно защитаване на собствени идеи.

Критерии за оценяване:

- качество и задълбоченост на писмената разработка;
- умение за представяне и успешна защита на разработките и заложените в тях тези;
- демонстриране на знания, умения и компетентност;
- умение за самостоятелна работа при извънаудиторната заетост.

Студентите се информират за организацията на провеждане на обучението, за особеностите на предвидения текущ контрол и за системата за оценка на знанията още на първата лекция и семинарно упражнение.

КОМПЕТЕНЦИИ

Успешно завършилите обучението по тази дисциплина:

1. **Ще знаят:**
Технологията на екскурзоводското обслужване и туристическата анимация
2. **Ще могат:**
Да правят характеристика на труда в екскурзоводството и туристическата анимация;
Да експериментират в часовете определени за семинарни упражнения (по предварително изработени маршрути сред природата и исторически забележителности).

III ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА (МОДУЛИ)

A) Лекции

	ТЕМИ	ЛЕКЦИИ
1	Анимацията като начин на общуване, познания, почивка, физическо и техническо усъвършенстване	2
2	Социално-икономически предпоставки за туристическата анимация	1
3	Анимацията в съвременното хотелиерство	1
4	Съдържание на технологичния процес на туристическата анимация	2
5	Фактори на туристическата анимация: - материална база; - технология; - аниматор.	2

6	<p>Видове анимационни дейности:</p> <p>Функционални видове анимация:</p> <ul style="list-style-type: none"> - културно – познавателна; - трудово – творческа; - спортно – развлекателна; - игрово – приключенска; - анимация чрез усамотяване и спокойствие; - хотелска анимация; - детска анимация. <p>Структурни видове анимация:</p> <ul style="list-style-type: none"> - анимация в морския рекреативен туризъм; - анимация в планинския рекреативен туризъм; - анимация в маршрутно – познавателния туризъм. 	2
7	<p>Изготвяне на анимационна програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> - концепция за анимационния продукт; - цел на анимацията; - анимационна програма – специфика на детските анимационни програми; - сценарий за анимационна програма. 	2
8	Технология на анимацията в заведенията за хранене и развлечения	1
9	Технология на анимацията в транспортните средства	1
10	Съдържание на технологичния процес при екскурзоводското обслужване	2
11	Основни дейности на екскурзовода	2
12	Основни изисквания към работата на екскурзовода	2
13	Основни методи и средства в екскурзоводската дейност	2
14	Познавателна дейност като същност на екскурзоводската услуга .- екскурзоводска беседа	2
15	Пропагандна дейност	1
16	Отношение към туристите и поведение на екскурзовода по време на работа	1
17	Технология на екскурзоводското обслужване по групи	2
18	Технология на екскурзоводското обслужване при индивидуални туристи	2
	ОБЩО	30

IV ЛИТЕРАТУРА

I. ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Великов, В., М. Стоянова, Екскурзоводство и туристическа анимация, Изд. Матком
2. Великов, В., М. Стоянова, Р. Владева, Технология на екскурзоводското обслужване, Изд. Матком
3. Дечев, З., Помагало за семинарни упражнения по туристическо екскурзоводство, УИ "Проф. д-р Асен Златаров", 2015
4. Дечев, З., Увод в туристическото екскурзоводство, УИ "Проф. д-р Асен Златаров", 2015
5. Дечев, З., Екскурзоводски длъжности в туризма, УИ "Проф. д-р Асен Златаров", 2014

6. Джон Ман, Крис Шулер, Световна енциклопедия на пътешественика, Изд. Хермес, Изд.2014
7. Нешков,М.,В. Казанджиева,Екскурзоводство, Изд. Наука и икономика, ИУВарна, 2016
8. Кръстева,В., Екскурзоводство, Изд. Диамант,2011
9. Пелова,А. Г. Гавраилов, М. Михов, Селата в България. Посоки за туризъм и култура

II. ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Алексиева,С., Туризмът – предизвикателства в условията на икономическа криза, НБУ, С. 2011
2. Каменов Д. и колектив ,Учебно пособие по "Туристическа анимация", разработка по проект на ФАР, 2009,
3. Парушева, Т., *Социална психология и туристическо поведение*, Второ преработено и допълнено издание, Авангард Прима, София, 2009
4. Парушева, Т., Поведението на туристите в глобалната среда, Авангард Прима, 2010.
5. Парушева, Т., Туристическото пътуване: цели, бариери и норми на поведение, Авангард Прима, 2010.
6. Ръководство за учебна практика по туристическа анимация, разработка по проект на ФАР, 2009
7. Каменов, Д. и колектив, Туристическа анимация, АБК, 2009.
8. Кръстева,В. К Георгиева, Г Димитров - Туристическа анимация 2006 - ... издателство" Проф. д-р Асен Златаров
9. Рибов, М., Е. Великова и кол., *Туризмът в ерата на развлекателната индустрия*, Тракия-М, София, 2009.
10. Bagulia, A., *Encyclopaedia of Travel Agency Management*, 2007.
11. Boniface, B., Cooper, Ch. and Robyn Cooper, *Worldwide Destinations, Fifth Edition: The geography of travel and tourism*, 2009.
12. Chand, M., *Travel Agency Management: An Introductory Text*, 2007.
13. Kotler, Ph., J. Bowen, J. Makens, *Marketing for Hospitality & Tourism (5th Edition)*, 2009.
14. Lazarus, J., *The Spa Source Book*. McGraw-Hill Companies, 2010.
15. Източници за ползване: 1. Световна организация на туризма 2. Държавна агенция по туризма 3. Българска туристическа камара 4. Списание "Туристически пазар" изд. 1993-2008г.

III ЕЛЕКТРОННИ ИЗТОЧНИЦИ

[http:// www.goodfellowpublishers.com/free_files/fileEtourism](http://www.goodfellowpublishers.com/free_files/fileEtourism) - Buhalis D., Soo Jun, (2011) E-Tourism.

[http:// eur-lex.europa.eu](http://eur-lex.europa.eu) > ... > EU law and publications - Europe, the world's No 1 tourist destination – a new political framework for tourism in Europe, European commission, (2010) Brussels.

<http://ec.europa.eu/growth/sectors/tourism/> Tourism - Growth - European Commission - линк към уеб-сайта на Европейската комисия и сектор Туризм, в който има всички важни документи за развитието на туризма

www.tourism.government.bg – официален сайт на Министерството на туризма на Република България, Закон за туризма от 2013.

www.tourism.government.bg – Сайт на Министерство на туризма

www.baatbg.org – Сайт на Българската асоциация за алтернативен туризъм

www.guidesbg.com – Сайт на Асоциация на екскурзоводите в Българи

V. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

1) ОРГАНИЗАЦИЯ НА АУДИТОРНАТА ЗАЕТОСТ

Обучението по учебната дисциплина „Туристическа анимация и екскурзоводска дейност” се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение, като се осигурява необходимата преходност от една тема към друга. В процеса на запознаване на студентите с новата тематика се осъществява беседа с тях, за да се постигне приемственост между отделните лекции и те сами да стигнат до заключения, които да въвеждат в новия материал. В лекциите се използват интерактивни методи като тематични беседи, илюстриран табличен и графически материал, представен посредством мултимедиен проектор.

Информационното и ресурсното осигуряване на лекциите се свежда още до видео материали, он-лайн ресурси, брошури, публикации, периодични издания, уеб страници и други.

2) МЕТОДИ НА ПРЕПОДАВАНЕ, ИНФОРМАЦИОННО И РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ НА СЕМИНАРНИТЕ ЗАНЯТИЯ ПО ДИСЦИПЛИНАТА

„Туристическа анимация и екскурзоводска дейност”

Темите на семинарните занятия следват преподавания по време на лекциите учебен материал. Целта е студентите да придобият умения да прилагат усвоените знания. На студентите се обявяват предварително проблемите, по които трябва да се подготвят за семинарните упражнения. По време на упражненията се решават практически казуси и тестове, осъществяват се дискусии по проблемни области, като целта е студентите да бъдат провокирани към самостоятелна работа, логическо мислене, изказване на лични становища и преценки, правене на обобщения и извеждане на заключения по дискуссионни въпроси. На студентите се поставя задание, върху което трябва да подготвят писмена разработка, която е обект на обсъждане в семинарните занятия.

Информационното и ресурсното осигуряване на семинарните занятия се свежда до използване на мултимедия за визуализация на конкретни процеси, модели, схеми, диаграми и таблици, които ще подлежат на обсъждане в семинарните занятия. В семестъра в рамките на семинарните занятия се правят три контролни проверки.

3) ОРГАНИЗАЦИЯ НА ИЗВЪНАУДИТОРНАТА ЗАЕТОСТ

Извънаудиторната заетост се свежда до усвояване на лекционния материал и работа с литературата, черпене на информация от Интернет, проучвания във фирми, подготовка за тестове и контролни проверки на знанията с цел текущ контрол, системна подготовка по зададени теми за предстоящи семинарни занятия. На студентите се възлага самостоятелно разработване на курсови работи по списък с примерни теми. Курсовите работи се защитават.

Голям процент от извънаудиторна заетост се предвижда и за подготовка и явяване на семестриален изпит по дисциплината.

Разработване на курсова работа

В процеса на обучение по дисциплината студентите разработват курсова работа. Целта е студентите да придобият практически умения за събиране, обработка и анализ на данни по конкретен практически въпрос на управлението на конкурентоспособността на предприятието и разработване на конкретни управленски решения. Курсовата работа предполага проучване на конкретен управленски проблем на управлението на

конкурентоспособността на предприятие от всички отрасли на националното стопанство, разработване на стратегия за повишаване на конкурентоспособността, обобщаване на основните дейности, свързани с проучването и формулиране на изводи и препоръки.

4) ПРИМЕРНИ ТЕМИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА КУРСОВА РАБОТА (ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ)

1. Туристическа анимация за деца
2. Разработване на туристически маршрут
3. Представяне на екскурзоводска беседа

5) УКАЗАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА КУРСОВА РАБОТА

- ✓ Обем на разработката – минимум 15 стандартни печатни страници.
- ✓ Структура – съдържание, увод, изложение на проблема в две части – теоретическа и практическа, заключение (изводи), използвана литература, приложения.
- ✓ Курсовата работа трябва да бъде предадена напечатана не по-късно от 13-та седмица на семестъра.

VI. ОЦЕНЯВАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

1) ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОЦЕНЯВАНЕТО

Оценяването на студентите за постигнатите резултати в процеса на обучение е съобразено с изискванията на Наредба №21/30.09.2004 г. за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити. Общият брой кредити по дисциплината е 5. Семестриалната заверка се получава при спазване на условията на правилниците и вътрешните наредби на ЧВУ Колеж по туризъм и предаване на разработената курсова работа.

2) ОЦЕНЯВАНЕ ЗНАНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ

Дисциплината завършва с изпит в края на първи семестър. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове. В курса на обучение по дисциплината включва:

- провеждане на входящ текущ контрол на всяко семинарно занятие. Текущият контрол изгражда в студентите отговорност към поставените задачи, самодисциплина, системност в предварителната подготовка, изгражда навици за оптимизиране на времето, развива логическото мислене, умения за селектиране и анализиране на информация, придобита от различни информационни източници. Текущият контрол се осъществява чрез следните методи:

- ✓ Устна дискусия, изразяване на собствени аргументирани становища, касаещи третираната тема в семинарните занятия;
- ✓ Устно представяне и защита на тезите, заложили в зададената писмена разработка;

- ✓ Проверка на усвоените знания чрез решаване на тестовен контролни проверки върху преподадения материал;
- ✓ Умение за представяне и успешно защитаване на собствени идеи;
- ✓ Използване на творчески подход при решаването на казусите.

Критерии за оценяване:

- качество и задълбоченост на писмената разработка;
- умение за представяне и успешна защита на разработките и заложените в тях тези;
- демонстриране на знания, умения и компетентност;
- умение за самостоятелна работа при извънаудиторната заетост.

Система от критерии за оценка:

№ по ред	Оценявани дейности	Диференциране на дейностите	Максимален брой точки
1.	Участие в дискусии	Посочва се броя часове за дискусии (ако има заложен такива) от таблицата за семинарни занятия по 1 точка за участие в обсъждания за всеки час.	15
2.	Разработване на курсова работа	Посочват се примерните теми за курсова работа заложен по-нагоре	28
3.	Тестове за проверка на текущите знания	Посочва се броя на тестовете, ако има такива описани с максимален брой точки на тест -5	5
4.	Решаване на казуси	Брой казуси 4 по 3 точки на един казус	12
5.	Контролни проверки	Провеждане на 1 контролна проверка с максимален брой точки на една проверка - 10	10
	Писмен изпит	Оценяване на постигнатите резултати от изпита.	30

Окончателна оценка: студентите получават оценка по шестобалната система при следните съответствия с точковата система:

При среден резултат от набрани точки по всички критерии по-малко от 50 точки	Слаб 2
При сумарен брой от 51-60 точки	Среден 3
При сумарен брой от 61-74 точки	Добър 4
При сумарен брой от 75-90 точки	Много добър 5
При сумарен брой от 90-100 точки	Отличен 6

Студентите се допускат до семестриален изпит при набрани минимум 50 точки от текущия контрол, в противен случай те представят допълнително самостоятелна разработка до набране на необходимия минимален брой.

Крайната оценка се оформя, съгласно приложената таблица по-горе в деня на изпита след писмено изпитване на студентите и в присъствието на асистента, провеждащ семинарните занятия.

Студентите, получили най-малко 51 точки (51 %) от контрола на знанията и уменията получават по 3 кредита, съгласно системата за натрупване и трансфер на кредити.

Всички контролни работи, тестове, материали от изпита се съхраняват в предвидения от правилника за образователната дейност срок от 1 г.

Студентите се информират за организацията на провеждане на обучението, за особеностите на предвидения текущ контрол и за системата за оценка на знанията още на първата лекция и семинарно упражнение.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПОДГОТОВКАТА ЗА СЕМЕСТРИАЛЕН ИЗПИТ – изпитът се провежда по предварително подготвен конспект с конкретни въпроси.

Автор на програмата:

Доц. д-р Стоян Киров на основен трудов договор в катедра «Туризм»

Статут: на основен трудов договор

Година на въвеждане на програмата: 2022

Приети изменения на учебната програма на катедрен съвет на катедра «Туризм»

- Протокол 04/08.06.2022 г.

Ръководител катедра «Туризм»:

(доц. д-р Стефан Кирилов)